پديده مادر_معلم

20 فروردين 1401

در همه فرهنگ‌ها، معلمي جايگاه ويژه‌اي را به خود اختصاص داده است. هر فردي كه مطلبي را به خوبي مي‌داند الزاما امكان انتقال آن به ديگران را ندارد و علاوه بر تواناييهاي فردي، فرا گرفتن متدهاي آموزشي مي‌تواند از يك فرد باسواد، يك معلم توانمند بسازد.
پاندمي كرونا، چون توفاني، زندگي را در همه ابعاد آن و در همه دنيا زير و رو كرد. از اولين تفاوت‌هاي دوران كروناي، تغييرات سيستم آموزشي در اولين روزهاي پاندمي بود. معلمان، شاگردان و والدين آنها به يك‌باره مجبور به استفاده از شيوه‌هاي آموزش آنلاين شدند، در حالي كه اكثريت آنها كمترين اطلاعات را در اين زمينه داشتند.
با همه كم و كاستي‌ها و با درنظر گرفتن شرايط بحران، بالاخره جريان آموزش آنلاين و غيرحضوري مسير خود را پيدا كرد اما در اين جريان نو، مادران به‌طور گسترده‌اي با آموزش فرزندان خود درگير شدند در حالي كه عملا نه براي استفاده از ابزار تكنولوژي و نه از جهت شيوه‌هاي آموزشي، كمترين آموزشي نديدند.
اغلب به اين نكته اشاره مي‌شود كه محيط خانه ممكن است براي كلاس‌هاي آنلاين، سكوت و آرامش كافي را نداشته باشد و با حضور اعضاي خانواده در خانه، دانش‌آموزان، محيط ساكت و شخصي براي حضور توام با آرامش در كلاس ندارند. اين توجه، صحيح و بجاست اما نكته مورد غفلت، شرايط افراد خانواده و خصوصا مادران در زمان كلاس آنلاين فرزندان است. خانه براي مادران و خصوصا مادران خانه‌دار، محل كار و فعاليت و همچنين استراحت است. آنان مجبور هستند فعاليت‌هاي خود را با ساعت‌هاي آموزش آنلاين هماهنگ كنند و كارهاي خود را يا به زمان ديگري منتقل كنند يا در نهايت سكوت انجام دهند. از طرف ديگر به خاطر حالت نيمه‌رسمي كلاس آنلاين، به همراهي و نظارت دايم مادران و اطمينان از همراهي فرزندشان با كلاس نياز است.
يكسان بودن كليپ‌هاي آموزشي براي همه دانش‌آموزان، بدون درنظر گرفتن قدرت تمركز و گيرايي افراد، باعث مي‌شود كه همه دانش‌آموزان يكسان با آن ارتباط برقرار نكنند و گاهي مايل به انجام آن نباشند و اين وظيفه مادر است كه در بي‌حوصله‌ترين و دلزده‌ترين حالت فرزندش، او را با آن آموزش همراه كند يا گاهي مجبور به انجام آن تكليف كند. همين كار باعث تنش ميان مادر و فرزند و داشتن اوقاتي ناخوشايند در خانه مي‌شود.
شرايط زندگي در همه خانواده‌ها يكسان نيست، علاوه بر تفاوت شرايط روحي مادران، شرايط خانه و امكانات موجود در خانه نيز يكسان نيست ولي از همه آنها انتظار انجام تكاليفي بي‌نقص و يكسان مي‌رود كه اجراي آن در واقع بيشتر برعهده مادران گذاشته شده تا فرزندان. مقايسه انجام تكاليف و خرده‌گيري بر مادران براساس اين مقايسه از طرف معلم و مسوولان آموزشي، نه تنها مي‌تواند باعث فرسودگي رواني مادر شود كه گاهي با مطرح شدن در خانه باعث اختلافات خانوادگي مي‌شود.
شرايط دوران پاندمي، پديد آورنده عوامل استرس‌زاي زيادي براي مادران است، از سويي همه بر اين باور

دارند که مادر بیش از هر فرد دیگري نگران سلامتي فرزندان خود است و از سوي دیگر با توجه به شرایط آسیب‌پذیر سالمندان در کرونا، او دل‌آشوب سلامت والدین خود و همسرش و دیگر نزدیکان است. همراهي با همسر در مشکلات متعدد اقتصادي ناشي از کرونا یا شرایط موجود، استرسي دیگر بر جان مادران اضافه مي‌کند.

در کنار این همه وظیفه و اضطراب، ساعت‌ها مدیریت، همراهي، نظارت و گاه برخورد قاطعانه با کودك خود براي انجام تکالیف مي‌تواند اثرات جبران‌ناپذیري بر سلامت رواني مادران بگذارد. آموزش آنلاین روزي پایان خواهد یافت ولي مهم است که جامعه و سیستم آموزشي در کنار جبران موارد آموزشي و رواني براي دانش‌آموزان و معلمان به فکر جبران خستگي جسمي و روحي مادران نیز باشد.

از سوي دیگر، هر تهدیدي را مي‌توان به فرصت تبدیل کرد. اگر در شرایط پاندمي، مادران ناخواسته و بدون آموزش، درگیر روند آموزشي فرزندان شدند؛ مي‌توان از آن به عنوان یك ایده مکمل آموزشي استفاده کرد و ساز و کاري در سیستم آموزشي و رسانه‌اي کشور در نظر گرفت که والدین و به ویژه مادران با شروع سال‌هاي مدرسه فرزند خود، در مورد متدهاي مختلف آموزشي که توسط کارشناسان طراحي شده است دوره ویژه بگذرانند و همگام با معلمان در جهت ارتقاي سیستم آموزش عمومي عمل کنند.

**زهرا جنت /شرق : شماره 5181